Dosarul №2ac-17/2024 I instanță
n/c 2-20016012-06-2ac-19042024 judecător Rău Stanislav

judecătoria

Comrat

sediul Ceadâr Lunga

D E C I Z I E

27 mai 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat
În componența:
președintelui completului, judecătorului Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori şi Hudoba Valeri
grefier Iordanova Maria, Nezalzova Marina
cu participarea:
reprezentantului intimatului/pârât GŢ „Berezian Dmitrii Vasili” – avocatul Ariadna Suveica (Dodi)
în lipsa reprezentantului apelantului/reclamant Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, şi a intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, legal citaţi,

examinând în şedinţă publică în ordine de apel, apelul declarat de reprezentantul reclamantului Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură Calineac Oleg împotriva hotărârii judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din data de 01 februarie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GŢ „Berezian Dmitrii Vasili”, cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanţilor asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. <u>Circumstanțele cauzei:</u>

La data de 05 februarie 2020, Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Berezian Dmitrii Vasili”, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 16.09.2016, GȚ „Berezian Dmitri Vasili” a depus cererea nr.1.2-D/1609UT2302 de solicitare a sprijinului financiar în mărime de 633969,00 lei, conform Măsurii 1, Submăsura 1.2-D „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole” din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin HG nr.910 din 25.07.2016, pentru defrișarea plantației viticole pe o suprafață de 63,39647 ha.

Indică că la dosarul de subvenționare nr. 1.2-D/1609UT2302, GȚ „Berezian Dmitri Vasili”, a anexat mai multe documente, printre care:

- Actul de casare a plantației viticole din 10.05.2016, înființată pe terenurile agricole cu suprafața de 63,3964 ha, inclusiv, pe terenurile cu nr. cadastrale *****- 001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190.
- Actul de defrișare a plantației viticole din 12.09.2016 prin care se confirmă că plantația cu suprafața de 63,3964 ha a fost defrișată și terenul rezultat din defrișarea acesteia este pregătit la nivelul 100 % pentru repunerea în circuitul agricol.

Astfel, se menţionează că, la data de 22.03.2017, SRL „Berezian Dmitri Vasili” a beneficiat de sprijin financiar în mărime de 633964,00 lei pentru defrișarea plantație multianuale cu suprafața de 63.3964 ha (Ordin de plată nr. 9880 din 02.03.2017).

Subsidiar, la data de la data de 31.10.2017, SRL „Gergef-Agro” a depus cererea de solicitare a sprijinului financiar nr. 1.2-D/1710UT5510, prin care a solicitat sprijin financiar în mărime de 310567.00 lei, conform Măsurii 1, Submăsura 1.2 D „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole” din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG nr. 455 din 21.06.2017.

Indică că în corelație cu Actul de inspecție nr. 649/is/2017, a fost constatat că o parte din terenurile înaintate spre subvenționare de către SRL „Gergef-Agro” din masivul 112, au fost subvenționate ca fiind defrișate în anul 2016 de către GȚ „Berezian Dmitri Vasili”, dosar de subvenționare nr. 1.2-D/1609UT2302.

Menţionează că la dosarul de subvenționare nr.1.2-D/1710UT5510, depus de către SRL „Gerghef Agro”, au fost anexate, inclusiv, următoarele acte:

-Actul de casare a plantației viticole din 02.10.2017, prin care a fost inspectată plantația perenă ce urma a fi casată, cu suprafața de 31,0567 ha, unde au fost incluse și terenurile cu nr. cadastrale: *****-001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190 cu suprafața totală de 2,1518 ha.

-Actul de defrișare a plantației perene din 27.10.2017, prin care se confirmă că plantația viticolă cu suprafața utilă de 31,0567 ha, a fost defrișată.

Subsidiar, primăria satului Dezghincea a prezentat Certificatul nr. 689 din 02.03.2018 prin care confirmă că începând cu luna noiembrie 2016 până la începutul anului 2017, SRL „Gergef-Agro” a efectuat defrișarea plantației viticole pe o suprafață de 39,5 ha dintre care pentru 31,45 ha a solicitat acordarea subvenţiei. O parte dintre terenurile cu nr. cadastrale *****001, *****049, *****064, *****102, *****128, *****135, *****136, *****137, *****140, *****161, *****190 cu suprafața totală de 1.969 ha care aparțin GT „Berezian Dmitrii Vasili”.

Mai mult, a fost prezentată și copia contractului de arendă nr. 09/28 din 30.09.2016, prin care Berezian Dmitri Vasili a dat în arendă către SRL„Gergef-Agro”, pe un termen de 3 ani, mai multe terenuri agricole, inclusiv, terenurile cu numerele cadastrale *****-001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190.

La data de 21.04.2018, conducătorul GȚ„Berezian Dmitrii Vasili” a depus cererea înregistrată la AIPA cu nr. 388 prin care solicită reexaminarea dosarului nr. 1.2-D/1710UT5510, depus de către GȚ „Gergef Agro” fără a lua în considerare bunul imobil-teren agricol cu suprafața de 1,96 ha- pentru care GȚ „Berezian Dmitri Vasili” a beneficiat de subvenții, la fel, a indicat că GȚ „Berezian Dmitri Vasili” din cauza faptului că nu a respectat criteriile de eligibilitate și a transmis în folosinţă investiția/terenul pe care a fost efectuată investiția cu suprafața de 196, ha, va restitui mijloacele financiare pentru care a beneficiat de subvenţii pe suprafaţa dată.

La data de 21.04.2018, GȚ „Berezian Dmitri Vasili” a restituit către AIPA subvenția în mărime de 19690,00 lei acordată pentru suprafața de 1,969 ha.

Ulterior, la data de 29.07.2019, în temeiul atribuțiilor AIPA prevăzute de pct.8 subpct 5) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității administrative „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultura , aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 20 din 18.01.2019, a fost supus monitorizării dosarul de subvenționare Nr. 1.2D/1609UT2302, depus de către GT „Berezian Dmitri Vasili" pentru defrișarea plantației viticole.

Astfel indică că în urma verificărilor din oficiu a materialelor dosarului Nr. 1.2D/1609UT2302, în baza de date a Departamentului Cadastru al ASP, terenurile cu numerele cadastrale indicate în materialele dosarului de subvenționare, pe care s-a efectuat defrișarea plantației viticole și pentru care a beneficiat de sprijin financiar, s-a depistat că terenurile cu numerele cadastrale indicate în materialele dosarului, cu suprafața totală de 63,3964 ha, au fost înstrăinate înaintea expirării termenului prevăzut în Regulamentul de subvenționare.

Prin urmare, remarcă că în contextul celor invocate, GȚ„Berezian Dmitri Vasili" a încălcat prevederile pct. 10 subpct. 3) și pct. 15 al Regulamentului de subvenționare aprobat prin HG Nr. 910 din 25.07.2016, precum și încălcarea angajamentelor asumate prin declarația pe propria răspundere.

Pct. 10 subpct.3 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2016, prevede că sânt pasibili de subvenționare producătorii agricoli care își asumă obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum și terenul pe care a fost efectuată investiția (cu excepția moștenirii/succesiunii în drepturi și obligații), de a nu casa, defrișa sau de a menține plantația multianuală în stare fitosanitară necorespunzătoare tehnologiei de producere, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum și să respecte criteriile de eligibilitate în funcție de măsura/sprijinul accesat.

Conform pct. 15 din Regulamentul de subvenționare invocat, producătorii agricoli, beneficiari de subvenții sânt obligați să mențină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani în caz contrar beneficiarii de subvenții sînt obligați să restituie suma subvenţiei, ţinând cont de coeficientul inflaţiei şi dobânda de întârziere, calculată în condiţiile legii. Termenul de rambursare benevolă a subvenţiei va fi de 30 zile, de la înaintare a solicitării din partea Agenţiei.

Respectiv, indică că beneficiarul de subvenţii pentru defrişarea plantaţiei multianuale, este obligat ca timp de 5 ani de zile de la efectuarea investiţiei

(defrişare) să menţină criteriile de eligibilitate care au stat la baza acordării subvenţiei, inclusiv, să deţină în posesie legală atât investiţia cât şi terenul pe care a fost efectuată investiţia.

Remarcă că, conform Declaraţiei pe propria răspundere, anexată de către GŢ „Berezian Dmitri Vasili" la dosarul de subvenţionare nr. 1.2-D/1609UT2302, beneficiarul de subvenții s-a angajat de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum și terenul pe care a fost efectuată investiția....; și a Declarat pe propria răspundere că în cazul în care nu respectă oricare din angajamentele asumate în Declarație, se oblige să restituie suma subvenției.

La caz, susţine că după cum a fost menționat supra, GȚ „Berezian Dmitri Vasili" urma a respecta criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar până la data de 16.09.2021. Or, după cum s-a invocat, GȚ „Berezian Dmitri Vasili" a înstrăinat investiția și terenul pe care a fost efectuată investiția în cadrul perioadei de timp de 5 ani, când avea obligația de a nu face.

Respectiv consideră că, GȚ „Berezian Dmitri Vasili" urmează a restitui integral subvenția în mărime de 633964,00 lei pentru defrișarea plantației viticole cu suprafața de 63,3964 ha.

Remarcă că, luând în considerare că GȚ „Berezian Dmitri Vasili" a restituit suma de 19690,00 lei din totalul de 633964,00 lei, acesta urmează a restitui diferența de 614274,00 lei.

Menţionează că la data de 08.11.2019, AIPA a remis către GȚ „Berezian Dmitri Vasili" o notificare prin care a solicitat restituirea mijloacelor financiare acordate în baza dosarului de subvenționare nr. 1.2-D/1609UT2302.

La data de 02.12.2019, GȚ „Berezian Dmitri Vasili", prin scrisoarea înregistrată la AIPA cu nr.1634, și-a exprimat dezacordul cu privire la decizia AIPA privind restituirea sprijinului financiar de către GȚ „Berezian Dmitri Vasili".

Suplimentar indică reclamantul că, dobânda legală calculată din momentul punerii în întârziere a debitorului constituie suma de 21516,42 lei.

Subsidiar menţionează că, prin scrisoarea înregistrată la AIPA cu nr.1631 din 29.11.2019, Procurorul Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice a Procuraturii Generale, Mariana Bocșanean a informat AIPA că în rezultatul investigațiilor efectuate și a materialelor acumulate, la 09.11.2019, prin Ordonanța Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, s-a dispus începerea

urmăririi penale privind acțiunile pretins ilegale a GȚ „Berezian Dmitrii Vasilii” în baza art.352[1] alin.(1) CP, pe faptul unui fals în declarații. (f.d. 1-5, vol. I)

2. <u>Hotărârea instanței de fond ce constituie obiectul apelului:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din 01 februarie 2024, cererea înaintată Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GȚ „Berezian Dmitrii Vasili”, cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.32, 51-61, vol. II)

3. <u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărârii atacate:</u>

La data de 12 februarie 2024, Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din 01 februarie 2024, solicitând admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii menţionate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă. (f.d. 41, vol. II)

La data de 29 aprilie 2024 apelantul Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, depune cererea de apel motivată împotriva hotărârii judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din 01 februarie 2024.

În motivarea cererii de apel înaintată, apelantul a indicat că, consideră Hotărârea instanței de fond ca fiind neîntemeiată pasibilă de a fi casată cu admiterea cererii de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Indică că, în anul 2016, GȚ „Berezian Dmitri Vasili” a beneficiat de subvenție în mărime de 633 964 lei, conform dosarului de subvenționare nr. 1.2-D/1609UT2302, în temeiul Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin HG nr.910 din 25.07.2016.

Totodată, la data de 31.10.2017, SRL „Gerghef Agro” a depus dosarul de subvenționare nr.1.2-D/1710UT5510, prin care a solicitat sprijin financiar în mărime de 310567,00 lei conform Măsurii 1, Submăsurii nr. 1.2 „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole” din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG nr. 455 din 21.06.2017.

Menţionează că în urma examinării și verificării dosarului de subvenționare nr.1.2-D/1710UT5510, depus de către SRL „Gergef Agro”, s-a constatat că o parte din terenurile înaintate spre subvenționare de către SRL „Gergef Agro”, au fost subvenționate ca fiind defrișate de către GȚ „Berezian Dmitri Vasili” în anul 2016, conform dosarului de subvenționare nr.1.2-D/1609UT2302.

În acest context, a fost inițiată procedura privind verificarea și evaluarea riscurilor de fraudă pentru submăsura 1.2, fiind întocmit Actul de constatare nr. 06 din 15.03.2018, prin care au fost constatate următoarele.

La dosarul de subvenționare nr.1.2-D/1609UT2302 depus de către GȚ „Berezian Dmitri Vasili” au fost anexate următoarele documente, inclusiv:

- Actul de casare a plantației viticole din 10.05.2016, unde a fost inspectată plantația viticolă cu suprafața de 63,3964 ha care urma a fi casată, suprafața unde sunt incluse și nr. cadastrale *****-001,049,064,102,108,128,135-137,140,161,190 cu suprafața totală de 2,1518 ha;
- Actul de defrișare a plantației viticole din 12.09.2016 prin care se confirmă că plantația cu suprafața de 63,3964 ha a fost defrișată și terenul rezultat din defrișarea acesteia este pregătit la nivelul 100 % pentru repunerea în circuitul agricol. .

La dosarul de subvenționare nr.1.2-D/1710UT5510, depus de către SRL „Gerghef Agro”, au fost anexate, inclusiv, următoarele acte:

- Actul de casare a plantației viticole din 02.10.2017, prin care a fost inspectată plantația perenă ce urma a fi casată, cu suprafața de 31,0567 ha, unde au fost incluse și terenurile cu nr. cadastrale *****-001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190 cu suprafața totală de 2,1518 ha.
- Actul de defrișare a plantației perene din 27.10.2017, prin care se confirmă că plantația viticolă cu suprafața utilă de 31,0567 ha, a fost defrișată.

Subsidiar, primăria satului Dezghincea a prezentat Certificatul nr.689 din 02.03.2018 prin care confirmă că începând cu luna noiembrie 2016 până la începutul anului 2017, SRL „Gergef- Agro” a efectuat defrișarea plantației viticole pe o suprafață de 39,5 ha dintre care pentru 31,45 ha a solicitat acordarea subvenției. O parte dintre terenurile cu nr. cadastrale *****001, *****049, *****064, *****102, *****128, *****135, *****136, *****137, *****140,*****161, *****190 cu suprafața totală de 1.969 ha care aparțin GȚ „Berezian Dmitrii Vasili”.

Indică că mai mult, a fost prezentată și copia contractului de arendă nr. 09/28 din 30.09.2016, prin care Berezian Dmitri Vasili a dat în arendă către SRL „Gergef-Agro”, pe un termen de 3 ani, mai multe terenuri agricole, inclusiv, terenurile cu numerele cadastrale *****-001, 049, 064, 102, 108, 128,135-137,140,161, 190.

În acest context, menționează că în corelație cu prevederile pct.10 subpct.3 subpct.8) lit. c) din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2016 sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli care își asumă obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum și terenul pe care a fost efectuată investiția (cu excepția moștenirii/succesiunii în drepturi și obligații), precum și sânt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează: pentru măsurile și submăsurile 1.2 (doar în cazul defrișării și a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 4, termenul de arendă/ comodat nu va fi mai mic de 3 ani, calculat începând cu anul 2015.

Conform pct. 15 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2016, producătorii agricoli, beneficiari de subvenții, sânt obligați să mențină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani în caz contrar beneficiarii de subvenții sânt obligați să restituie suma subvenției, ținând cont de coeficientul inflației și dobânda de întârziere, calculată în condițiile legii. Termenul de rambursare benevolă a subvenției va fi de 30 zile, de la înaintarea solicitării din partea Agenției.

Pct.209 din același act normativ, prevede că producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sânt responsabili de respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile declarației pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio fonnă investiția supusă subvenționării, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate.

Astfel indică că, prin încheierea contractului de arendă din 09/28 din 30.09.2016, beneficiarul de subvenții GȚ „Berezian Dmitri Vasili” a încălcat prevederile Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural,

aprobat prin HG nr.455 din 21.06.2017, din care considerent, AIPA, a solicitat restituirea subvenției acordate ca rezultat al încălcărilor identificate.

În rezultatul acestuia având în vedere demersul directorului GȚ „Berezian Dmitri Vasili" înregistrat cu nr.388 din 21.04.2018, privind încheierea unui acord de rambursare benevolă a sprijinului financiar pentru 1.969 ha., transmis în arendă către SRL „Gergef-Agro", IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură", pe de o parte și GȚ „Berezian Dmitri Vasili", pe de altă parte, la data de 21 aprilie 2018 au încheiat acord privind rambursarea benevolă a sprijinului financiar în sumă de 19 690.00 lei, conform următorului calcul: 10 000 lei* 1.969 ha = 19 690.00 lei și anume pentru terenurile transmise în arendă nejustificată către SRL „Gergef-Agro".

Indică că, ca rezultat al acestuia de către GȚ „Berezian Dmitri Vasili" la data de 21.04.2018 a fost rambursată suma de 19 690.00 lei, astfel, ultimul și-a executat pe deplin obligațiunile asumate conform acordului menționat.

Ulterior în baza misiunii atribuite Agenției prin p. 8, subpunctul 5, din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității administrative „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură", aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 20 din 18.01.2019, și Ordinului Nr. 126 din 29.07.2019 „Cu privire la realizarea activității de monitorizare a producătorilor agricoli care au beneficiat de sprijin financiar în cadrul submăsurii 1.2-D și aprobarea graficului de postinspecție" a fost supus monitorizării dosarul de subvenționare Nr. 1.2D/1609UT2302, defrișarea plantației viticole, depus la 16.09.2016 de către GT „Berezian Dmitri Vasili", pentru care a beneficiat de sprijin financiar în sumă de 633964 lei, submăsura 1.2 „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole", prevăzută în „Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016" aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 cu privire la aprobarea modului de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016".

Descrie că, în urma verificărilor din oficiu, a materialelor dosarului sus menționat, în baza de date a Departamentului Cadastru al ASP, terenurile cu numerele cadastrale indicate în materialele dosarului de subvenționare, pe care s-a efectuat defrișarea plantației viticole și pentru care a beneficiat de sprijin financiar,

s-au depistat că terenurile cu suprafața totală de 63,3964 ha, au fost înstrăinate înaintea expirării termenului prevăzut în Regulamentul de subvenționare.

În acest context, menționează că în corelație cu prevederile pct.10 subpct.3 subpct. 8) lit. c) din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2016 sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli care își asumă obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum și terenul pe care a fost efectuată investiția (cu excepția moștenirii/succesiunii în drepturi și obligații), precum și sânt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează: pentru măsurile și submăsurile 1.2 (doar în cazul defrișării și a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 4, termenul de arendă/ comodat nu va fi mai mic de 3 ani, calculat începând cu anul 2015.

Conform pct. 15 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2016, producătorii agricoli, beneficiari de subvenții, sânt obligați să mențină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani în caz contrar beneficiarii de subvenții sânt obligați să restituie suma subvenției, ținând cont de coeficientul inflației și dobânda de întârziere, calculată în condițiile legii. Termenul de rambursare benevolă a subvenției va fi de 30 zile, de la înaintarea solicitării din partea Agenției.

Pct.209 din același act normativ, prevede că producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sânt responsabili de respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile declarației pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio formă investiția supusă subvenționării, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate.

Astfel, apelanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură consideră hotărârea instanței de fond nemotivată și neîntemeiată, dat fiind că instanța a încălcat și a aplicat greșit normele de drept material și procedural, care au menirea de a garanta pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate în baza principiului nemijlocirii și principiului contradictorialității părților în proces.

Totodată, potrivit principiului nr. 6 al Recomandări R(84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984, decizia instanței de

apel trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile invocate de apelant și intimat, adică formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), sobrietate, oficialitate și pertinență.

Iar, conform art. 4 CPC al RM, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil a cauzelor de încălcare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și intereselor legitime a persoanelor fizice și juridice, ale asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sunt subiecți ai raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și a altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept în prevenirea cazurilor de încălcare a legii. Menţionează că întru atingerea acestui deziderent, potrivit art. 25 CPC instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit, să asculte explicațiile participanților la proces, să i-a cunoștință de înscrisuri să cerceteze probele materiale, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință, iar potrivit art. 26 alin. 3 CPC al RM, instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

În corespundere cu prevederile art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, și că instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțe constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Indică că, conform art. 240 alin. (1) CPC al RM, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în particular cauza Fomin vs Moldova, Curtea a statuat că..., rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate

poate avea loc un control public al administrații Justiției (c.f. Hirvisaari v. Finland, nr. 49684/09, paragraf 30, 27 septembrie 2001).

Indică că, dreptul de a fi auzit, prin, urmare, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Menţionează că analiză pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare va atrage casarea ei. (f.d. 78-79, vol. II)

La data de 19 aprilie 2024 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Comrat (f.d.70, vol. II).

4. <u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga a fost pronunțat la 01 februarie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 12 februarie 2024 (f.d. 41, vol. II), Colegiul judiciar constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

<u>Argumentele participanţilor invocate în ședința de judecată.</u>

În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatului GȚ „Berezian Dmitri Vasili" avocatul Dodi (Suveică) Ariadna, a declarat că consideră hotărârea instanţei de fond una legală şi întemeiată, care conţine o argumentare clară şi o motivare temeinică privitor la respingerea acţiunii, referitor la cererea de apel, indică că aceasta nu conţine nici o critică a hotărârii judecătoreşti, fiind întemeiată pe descrierea repetată a cererii de chemare în judecată şi a susţinerii poziţiei sale din cererea de acţiune.

Indică că, susţine pe deplin motivele de fapt şi de drept expuse în referinţa sa, şi solicită a fi luate în consideraţie poziţia expusă în referinţă, la adoptarea deciziei.

Astfel, colegiul atrage atenţia că, la data de 31 octombrie 2024, avocata Suveica (Dodi) Ariadna, prezintă instanţei de apel referinţă la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului ca nefondat, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.

În susţinerea referinţei, reprezentantul intimatului a indicat că, motivarea apelului în cauză, lasă impresia că autorul cererii de apel nu a citit hotărârea motivată a primei instanțe de judecată, deoarece apelanta/reclamantă nu a analizat niciunul din argumentele primei instanțe de judecată, invocate în susținerea soluției de respingerea a acțiunii AIPA vs GȚ „Berezian Dmitrii Vasile” privind rambursarea sprijinului financiar acordat, și nici nu a încercat - cel puțin - să critice (să combată, să infirme) argumentele instanței de judecată, nemaivorbind de demonstrarea contrarii lui.

Invocă că apelanta/reclamantă nu a indica cu suficientă precizie argumentele apelantului, or, textul cererii de apel conține exclusiv descrierea circumstanțelor de fapt de pricinii, citarea prevederilor pct.10 subpct.3), subpct.8) lit. c), pct. 15 și pct. 209 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 910 din 25 iulie 2016, afirmație lipsită de orice argumentare că hotărârea instanței de fond este nemotivată și neîntemeiată, dat fiind că instanță a încălcat și a aplicat greșit normele de drept material și procedural, care au menirea de a garanta pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate în baza principiului nemijlocirii și principiului contradictorialității părților în proces, explicații detaliate cu privire la cum trebuie să fie redactată decizia instanței de apel şi cerința de admitere a apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Comrat din 01.02.2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Remarcă că în cererea de apel nu sunt analizate probele care confirmă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, reținute de prima instanță de judecată; nu este relatat niciun raționament în măsură să combată concluzia primei instanțe de judecată că obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli de a nu înstrăina terenul, este valabilă doar în cazul în care terenul este parte componentă a obiectului investiției, iar în speță, terenul nu este parte a obiectului investiției.

Susţine că, cererea de apel motivată se rezumă - în opinia lor - doar la nemulțumirea AIPA în raport cu hotărârea contestată și îndemnul instanței de apel să caute și să găsească de sine stătător argumente în favoarea admiterii apelului, casării hotărârii contestate și emiterea unei soluții în favoarea AIPA.

Consideră că această abordare, nu tocmai plină de decență, se întemeiază - probabil - pe convingerea reprezentanților AIPA că în Republici Moldova, Justiția are menirea de a servi interesele puterii executive, inclusiv și a diferitor instituții

publice precum AIPA, dar nu neapărat de a interpreta și aplica corect legea la judecarea litigiilor deduse judecății.

În caz contrar, reprezentanții AIPA ar fi depus un efort minim în vederea argumentării cererii de apel, analizei circumstanțelor de fapt și de drept relevante, reținute de prima instanță de judecată și relatarea unei interpretări proprii a normelor juridice materiale, care - în opinia AIPA - au fost aplicate greșit de prima instanță de judecată.

Indică că, după cum se poate doar deduce din texul cererii de apel, AIPA consideră că instanța de judecată urma să aplice la caz prevederile pct. 10 subpct. 3 și subpct. 8) lit. c) din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 910 din 25 iulie 2016 (în continuare: Regulament), care prevede obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință terenul pe care a fost efectuată investiția, pe motiv că intimata/pârâtă GȚ "Berezian Dmitrii Vasili" a înstrăinat loturile de teren defrișate de plantații viticole cu termen de exploatare depășit, reîntorcând aceste terenuri în circuitul agricol.

Însă susţine că apelanta/reclamantă AIPA nu a combătut interpretarea normelor juridice în discuție și concluzia judecății de primă instanță că obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli de a nu înstrăina terenul este valabilă doar în cazul în care terenul este parte componentă a obiectului investitiției, iar în speță, terenul nu este parte a obiectului investiției.

Remarcă că, citând prevederile pct. 10 subpct. 3 și subpct. 8) lit. c) din Regulament, referitoare la obligația/responsabilitatea producătorilor agricol de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință terenul pe care a fost efectuată investiția, Apelant a ignorant cu desăvârșire sintagma "pe care a fost efectuată investiția'' din ipoteza normei respective și a omis teza din subpct. 3 al pct. 10 din Regulament: "conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum și să respecte criteriile de eligibilitate în funcție de măsura/sprijinul accesat".

Explică că, în continuare, Intimata/pârâtă GȚ „Berezian Dmitrii Vasile" va interpreta normele cuprinse în pct. 10 subpct. 3 și subpct. 8) lit. c) din Regulament, conform metodelor de interpretare a legii civile, pentru a demonstra justețea confuziei primei instanțe de judecată că obligația/responsabilitatea producătorilor agricol de a nu înstrăina terenul este valabilă doar în cazul în care terenul este parte

componentă a obiectului investiției, iar în speță, terenul nu este parte a obiectului investiției.

Descrie că interpretarea literală a prevederilor pct. 10 subpct. 3 din Regulament, adică interpretarea normei prin raportarea speței deduse judecății la formularea textului respectiv din Regulament, demonstrează că "înstrăinarea loturilor de teren defrișate de plantații viticole cu termen de exploatare depășit" nu se încadrează în ipoteza normei reglementate prin pct. 10 subpct. 3 din Regulament.

Or, ipoteza normei în cauză, prevede clar și fără vreo posibilitate de interpretare extensivă: Sânt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, care: își asumă obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina și/sau transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, precum şi terenul pe care a fost efectuată investiția (cu excepția moștenirii/succesiunii în drepturi și oblgații), de a nu casa, defrișa sau de a menține plantația multianuală în stare fitosanitară necorespunzătoare tehnologiei de producere, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum și să respecte criteriile de eligibilitate în funcție de măsura/sprijinul accesat.

Deci, susţine că interpretarea literală a textului prenotat arată că obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli de a nu înstrăina terenul se referă doar la terenul pe care a fost efectuată investiția. Sau, altfel spus, la cazul când terenul producătorilor agricoli este parte componentă a investiției supuse subvenționării. Iar "terenul pe care a fost efectuată investiția" nu poate fi înstrăinat în perioadele de timp specificate în Regulament în funcție de măsura/sprijinul accesat.

Indică că, în același context, se observă că deși a citat subpct. 8) lit. c) al pct. 10 din Regulament, Apelanta/reclamantă AIPA a făcut abstracție de cuvântul "doar" și de sintagma "și a înființării plantațiilor de culturi aromatice" din textul respectiv.

Or, subpct. 8) lit. c) al pct. 10 din Regulament prevede: sânt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează: pentru măsurile și submăsurile 1.2 (doar în cazul defrișării și a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 4, termenul de arendă/ comodat nu va fi mai mic de 3 ani, calculat începând cu anul 2015.

Menţionează că din interpretarea literală coroborată a textelor normelor juridice cuprinse în pct. 10 subpct. 3 și subpct. 8) lit. c) din Regulament se deduce: Sunt obligați/responsabili să nu înstrăineze terenul timp de 3 ani, calculat începând cu anul 2015, DOAR producătorii agricoli care au accesat subvenții pentru submăsura 1.2. pentru defrișarea și înființarea plantațiilor de culturi aromatice, astfel notează că în conformitate cu prevederile subpct. 8 lit. a) al pct. 10 din Regulament, sunt obligați/responsabili să nu înstrăineze terenul timp de 15 ani, calculat începând cu anul 2015, poducătorii agricoli care au accesat subvenții în scopul înființării plantațiilor multianuale, inclusiv echipament antigrindină/antiîngheț, iar conform prevederilor subpct. 8 lit. b) al pct. 10 din Regulament, sunt obligați/responsabili să nu înstrăineze terenul timp de 5 ani, calculat începând cu anul 2015, producătorii agricoli care au accesat subvenții destinate înființării plantațiilor de arbuști fructiferi, coacăză, zmeură, agriș, mure etc.

Indică că în speța dedusă judecății de AIPA, pârâta GȚ "Berezian Dmitrii Vasili" nu a accesat subvenții pentru defrișarea și înființarea plantațiilor de culturi aromatice, dar exclusiv pentru defrișarea plantațiilor viticole cu termen de exploatare depășit. Acest fapt este confirmat chiar de AIPA în cererea de chemare în judecată, în care se afirmă că GȚ "Berezian Dmitrii Vasili" a depus cerere de solicitare a sprijinului financiar pentru defrișarea plantației viticole pe o suprafață de 63,39647 ha.

Remarcă că, nici pct. 10 subpct. 3, nici subpct. 8) lit. c) din Regulament, nici un alt punct din Regulamentul respectiv, nu prevede obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli care au accesat subvenții doar pentru defrișare, de a nu înstrăina terenul defrișat și reîntors în circuitul agricol.

Dimpotrivă, subpct. 8) lit. c) din Regulament prevede expres că obligația respectivă se referă doar la cazul defrișării și înființării plantațiilor de culturi aromatice.

Astfel, susţine că afirmația Apelantei/reclamante AIPA că speței deduse judecății i-ar fi incidentă obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina terenul pe care a fost efectuată investiția, prevăzută de pct. 10 subpct. 3 și subpct. 8) lit. c) din Regulament, se bazează pe înțelegerea greșită și interpretarea extensivă a normelor juridice invocate de AIPA.

Or, reiterează, interpretarea extensivă a normelor juridice prenotate este exclusă de prezența cuvintelor “doar”, “și” din subpct. 8) lit. c) al pct. 10 din Regulament:

Sânt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, care: 8) sânt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează:

c) pentru măsurile și submăsurile 1.2 (doar (!) în cazul defrișării și (!) a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4, 4, termenul de arendă/comodat nu va fi mai mic de 3 ani, calculat începând cu anul 2015.

Susţine că aceeași concluzie se deduce prin interpretarea logică a normelor prenotate, adică lămurirea sensului normei juridice pe baza regulilor logicii formale, și anume, la caz, prin aplicarea regulei: excepția este de strictă interpretare și aplicare - exceptio est strictissimae interpretationis. Menţionează că conform acestei reguli, ori de câte ori o normă juridică instituie o excepție de la regulă, această excepție nu pote fi extinsă la alte situații pe care acea normă juridică nu le prevede.

Indică că așa cum a menționat supra, Regulamentul prevede pentru măsurile și submăsurile 1.2. o excepție, și anume “doar în cazul defrișării și a înființării plantațiilor de culturi aromatice”, care nu poate fi extinsă și asupra cazului “defrișării, fără înființarea plantațiilor de culturi aromatice”, deoarece acest caz nu este prevăzut de norma juridică invocată de AIPA.

Mai indică că, aceeași concluzie se deduce și din interpretarea Regulamentului, atât a prevederilor incidente, cât și a celor invocate eronat de Apelanta/reclamantă, conform unei alte metode de interpretare a legii civile, și anume după scopul (cauza sau obiectivul) urmărit de legiuitor.

Menţionează că, în drept, Pct. 33 din Regulament prevede expres: Obiectivul general (al submăsurei 1.2. Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole) constă inter alia în sporirea productivității și competitivității, prin stimularea ritmurilor de defrișare a plantațiilor cu termen de exploatare depășit.

La rândul său, Pct. 34 din Regulament, prevede expres că unul din obiectivele specifice (ale submăsurii 1.2.) este: 2) reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor rezultate din defrișarea plantațiilor multianuale.

Indică că în fapt, Probele din dosar, prezentate de Apelanta/reclamantă AIPA și reținute de prima instanță de judecată, demonstrează că în speță, subvenția a fost

acordată Intimatei/pârâte GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” exclusiv pentru defrișarea plantațiilor agricole, dar nu și în alte scopuri, cum ar fi înființarea plantațiilor de culturi aromatice sau pentru înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi, coacăz, zmeur, agriș, mure, căpșun etc.

Consideră că probele administrate de Apelanta/reclamantă AIPA, reținute de prima instanță de judecată, demonstrează că Intimata/pârâtă GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” a îndeplinit toate condițiile necesare și suficiente pentru acordarea subvenției pentru submăsura 1.2. din Regulament “defrișarea plantațiilor viticole cu termen de exploatare depășit”. Aceste circumstanțe, se probează de Actul de casare a plantației viticole din 10.05.2016 și de Actul din 12.09.2016 de defrișare a plantației viticole înființată pe terenurile agricole cu suprafața de 63,3964 ha, prin care se confirmă că plantația cu suprafața de 63,3964 ha a fost defrișată și terenul rezultat din defrișarea acesteia este pregătit la nivelul 100% pentru repunerea în circuitul agricol.

Mai mult ca atât, executarea integrală a obligațiilor stabilite în Regulament a fost confirmată și de Apelanta/reclamantă AIPA prin faptul că în data de 02.03.2017 AIPA a acordat Intimatei/pârâte de GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” sprijinul financiar în mărime de 633 964,00 lei, în vederea compensării investițiilor făcute de GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” în anul 2016 pentru defrișarea suprafeței de 63,3964 ha, de plantații viticole cu termen de exploatare depășit.

Deci susține că Intimata/pârâtă GȚ “Berezian Dmitri Vasili” a executat integral obligația prevăzută de Regulament, realizând atât obiectivul general al subvenționării (reglementat prin pct. 33 din Regulament): sporirea productivității și competitivității prin stimularea ritmurilor de defrișare a plantațiilor cu termen de exploatare depășit, cât și obiectivul specific al subvenționării (indicat în pct. 34, 2) din Regulament, reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor rezultate din defrișarea plantațiilor multianuale.

Indică că, din moment ce GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” a realizat întocmai obiectivul general și obiectivul specific al subvenționării, reîntorcând în circuitul agricol terenurile ca urmare a defrișării plantațiilor multianuale viticole cu termen de exploatare depășit, GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” nu poate fi sancționată pecuniar cu restituirea sumei subvenției, primite exact pentru investiția realizată efectiv de GȚ “Berezian Dmitrii Vasili”.

Astfel, și interpretarea normelor în discuție, după scopul (cauza sau obiectivul) urmărit de legiuitor, demonstrează - o dată în plus - că este absolut

eronată afirmația AIPA că, în speță, GȚ “Berezian Dmitrii Vasili” ar fi obligat să restituie subvenția primită pentru defrișarea plantației viticole și reîntoarcerea efectivă în circuitul agricol a suprafeței de 63,3964 ha.

Susţine că, aceeași concluzie rezultă și din interpretarea normelor invocate de AIPA, conform metodei de interpretare istorico-teleologică, adică clarificarea sensului normei juridice ținându-se cont de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ într-un context istoric dat, prin prisma evoluției istorice a reglementărilor din domeniu.

În acest sens, notează că Legea cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli, nr. 276 din 16.12.2016 - adaptată ulterior Regulamentului aplicabil raportului juridic material litigios - prevede în art. 17 alin. (2) lit. e): Producătorii agricoli solicitanți și beneficiari de subvenții sânt obligați să nu admită în termenul stabilit de Guvern înstrăinarea sau darea în folosință sub nicio formă a obiectului investiției pentru care a primit subvenția.

Iar conform art. 27 alin. (3) din aceeași Lege: Producătorii agricoli care au prezentat intenționat date neveridice, au admis înstrăinarea obiectului investiției, darea în folosință sub orice formă sau casarea acestuia, au admis defrișarea plantațiilor multianuale supuse subvenționării contrar perioadelor stabilite, precum și cei care au intrat în proces de insolvabilitate sânt obligați să restituie imediat valoarea subvenției, cu includerea acestora, după caz, în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Deci și în contextul evoluției istorice a reglementărilor domeniului vizat, obligația/responsabilitatea de a nu înstrăina terenul este valabilă doar în cazul în care terenul este parte componentă a obiectului investiției, iar în speță, terenul nu este parte a obiectului investiției.

Indică că în concluzie: Pct. 10 subpct. 3 și subpct.8) lit. c) din Regulament, interpretate supra practic conform tuturor metodelor de interpretare a legii civile, nu impune producătorilor agricoli, care au accesat subvenții pentru submăsura 1.2. “defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole” asumarea obligației/responsabilității de a nu înstrăina terenurile defrișate și reîntoarse în circuitul agricol.

Remarcă că deliberat sau nu, Apelanta/pârâtă AIPA nici nu a încercat să demonstreze contrariul, eschivându-se de la interpretarea normelor juridice, care este o etapă obligatorie a procesului de aplicare a legii civile, etapă la care se

elucidează conținutul exact al normei și care constituie o premisă indispensabilă pentru aplicarea corectă a legii.

Susţine că este eronată și afirmația AIPA că în speță, ar fi aplicabilă sancțiunea prevăzută de pct. 15 din Regulament.

În drept, Pct. 15 din Regulament prevede: Producătorii agricoli, beneficiari de subvenții, sânt obligați să mențină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani în caz contrar beneficiarii de subvenții sânt obligați să restituie suma subvenției, ţinând cont de coeficientul inflației și dobânda de întârziere, calculată în condițiile legii.

Observă că în norma precitată, nu se prevede că beneficiarii de subvenții sunt obligați să restituie suma subvenției, dacă în decurs de 5 ani de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar vor înstrăina terenul defrișat de plantații viticole cu termen de exploatare depășit. Dimpotrivă, potrivit normei precitate, producătorii agricoli sunt obligați să restituie suma subvenției, doar dacă nu mențin în vigoare criteriile de eligibilitate.

Conform prevederilor pct. 4) din preambulul Capitolului I al Regulamentului, în sensul Regulamentului respectiv, noțiunea “criterii de eligibilitate" semnifică - condiții obligatorii care urmează să fie îndeplinite de către solicitant pentru a putea depune cererea de solicitare a subvenției, documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar pentru fiecare măsură de sprijin în parte, în vederea obținerii ajutorului financiar nerambursabil.

Susţine că în fapt, Intimata/pârâta GȚ “Berezian Dmitri Vasili” a solicitat subvenții pentru submăsura 1.2. din Regulament și anume pentru defrișarea plantațiilor viticole, care au fost realmente defrișate de GȚ “Berezian Dmitri Vasili”, iar terenurile au fost reîntoarse în circuitul agricol.

Așa fiind, Intimata/pârâtă GȚ “Berezian Dmitri Vasili” nu poate fi sancționată în temeiul pct. 15 din Regulament, deoarece criteriul de eligibilitate indicat în pct. 10 subpct. 3 și subpct.8) lit. c) din Regulament - obligația de a nu înstrăina terenul pe care a fost efectuată investiția, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament - nu se referă la submăsura 1.2. “defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole”, ci “doar la defrișarea și a înființarea plantațiilor de culturi aromatice” din submăsura 1.2. Or, reiterează GȚ “Berezian Dmitri Vasili” nu a primit subvenții pentru “defrișarea și

înființarea plantațiilor de culturi aromatice”, dar exclusiv pentru defrișarea plantațiilor multianuale, viticole cu termen de exploatare expirat.

Consideră că apelanta/reclamantă AIPA a invocat eronat şi prevederile pct. 209 din Regulament care nu sunt aplicabile raportului juridic material litigios.

Indică că în drept, Pct. 209 din Regulament, prevede: Producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sânt responsabili de respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile declarației pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor - prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio formă investiția supusă subvenționării, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate.

Susţine că în fapt, GȚ “Berezian Dmitri Vasili” a respectat criteriile de eligibilitate prevăzute pentru submăsura 1.2. subvenționată (defrișarea plantațiilor viticole cu termen de exploatare expirat); a prezentat date și documente veridice și nu a înstrăinat investiția supusă subvenționării.

Astfel, invocă că A1PA neîntemeiat a invocat în susținerea cererii de apel prevederile pct. 209 din Regulament.

Indică că, în aceeași ordine de idei, observă că natura juridică a raportului material litigios - accesarea subvenției/ajutorului financiar nerambursabil - este a contractului de donație. Or, conform prevederilor art. 827 alin. (1) din Codul Civil - în vigoare la data constituirii raportului juridic material litigios - prin contract de donație, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar).

Conform prevederilor art. 834 alin. (1) din Codul civil - în vigoare la data constituirii raportului juridic material litigios - Părțile pot conveni ca efectele donației să fie condiționate de îndeplinirea unei sarcini sau de realizarea unui scop. Scopul poate fi și de utilitate publică.

Iar conform art. 834 alin. (3) din Codul civil - în vigoare la data constituirii raportului juridic material litigios - Dacă donatarul nu îndeplinește sarcina, donatorul poate revoca donația

La caz, invocă că Intimata/pârâta GȚ “Berezian Dmitri Vasili” a îndeplinit în totalitate condițiile reglementate de Regulament și a atins atât obiectivul/scopul general al subvenționării reglementat prin pct. 33 din Regulament - sporirea productivității și competitivității prin stimularea ritmurilor de defrișare a plantațiilor cu termen de exploatare depășit, precum și obiectivul/scopul specific al

subvenționării indicat în pct. 34, subpct. 2) din Regulament - reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor rezultate din defrișarea plantațiilor multianuale, fapt constatat de AIPA în temeiul Actului de defrișare a plantației viticole din 12.09.2016 care confirmă că plantația cu suprafața de 63,3964 ha a fost defrișată și terenul rezultat din defrișarea acesteia este pregătit la nivelul 100% pentru repunerea în circuitul agricol.

Așadar, dat fiind că ambele părți litigante au executat contractul, Apelanta/reclamanta AIPA nu mai poate nici revoca contractul, nici pretinde restituirea subvenției.

Susţine că este derizorie afirmația Apelantei/reclamante AIPA că "prin încheierea contractului de arendă din 09/28 din 30.09.2016, beneficiarul de subvenții GȚ "Berezian Dmitri Vasili" ar fi încălcat prevederile "Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG nr.455 din 21.06.2017, din care considerent, AIPA, a solicitat restituirea subvenției acordate ca rezultat al încălcărilor identificate". Or, GȚ "Berezian Dmitri Vasili" a încheiat contractul de arendă la 30 septembrie 2016; a primit subvenția/sprijinul financiar încă la 02 martie 2017 și nicidecum nu putea să încalce prevederile "Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21.06.2017, adică care a fost adoptat și, corespunzător, intrat în vigoare, peste trei luni după ce GȚ "Berezian Dmitrii Vasili" a primit subvenția.

Invocă că sunt false afirmațiile AIPA că demersul directorului GȚ „Berezian Dmitri Vasili" înregistrat de AIPA cu nr. 388 din 21.04.2018, ar fi despre încheierea unui acord de rambursare benevolă a sprijinului financiar pentru 1.969 ha, și că prin demersul respectiv, conducătorul GȚ „Berezian Dmitri Vasili" ar fi recunoscut că nu a respectat criteriile de eligibilitate și că a transmis în folosință investiția/terenul pe care a fost efectuată investiția cu suprafața de 1,96 ha.

Susţine că aceste afirmații sunt infirmate de proba administrată de AIPA și reținută de prima instanță de judecată ca fiind una admisibilă, pertinentă și veridică, și anume Explicația scrisă de mână de conducătorul GȚ „Berezian Dmitri Vasili" în limba rusă, înregistrată de AIPA la 21.04.2018 cu nr. 388 (a se vedea anexa nr. 12 la cererea de chemare în judecată), în care se relatează:

"*Loturile de pământ care îmi aparţin cu suprafaţa de 1,969 ha şi pentru care eu am primit deja subvenţii sunt amplasate în acelaşi câmp în care "Gergef Agro" a defrişat porţiunile restante de teren în anul 2017.*

Consiliul sătesc, în momentul semnării cererii lui ("Gergef Agro" n.n.), involuntar a omis că un an mai devreme, în limitele aceluiaş câmp, au fost deja defrişate parcelele mele de teren. Această omisiune putea fi admisă din cauza că porţiunea respectivă de teren (cu suprafaţa de 1,969 ha n.n.), ocupă o parte nesemnificativă din suprafaţa totală a câmpului. Astfel, a avut loc o eroare nepremeditată în momentul întocmirii actelor.

Această eroare a fost depistată de AIPA în procesul de examinare a cererii "Gergef Agro" de acordare a subvenţiilor, în acordarea căreia i s-a refuzat.

Rog să reexaminaţi posibilitatea acordării subvenţiilor "Gergef Agro" fără a lua în calcul suprafaţa porţiunilor mele de teren.

Dacă aceasta este imposibil de realizat eu sunt gata să restitui subvenţiile primite pentru 1,969 ha, pentru ca "Gergef Agro" să poată primi subvenţii în mărime deplină.

Cu respect, Dmitrii Berezean - semnătura olografă"

Indică că prima instanță de judecată, a reținut că în cererea din 21.04.2018 înregistrată la AIPA cu nr. 388, conducătorul GT „Berezian Dmitrii Vasili" nu a indicat ceea ce afirmă reclamantul în cererea de chemare în judecată, că pârâtul singur a recunoscut că nu corespunde criteriilor de eligibilitate și că a transmis persoanei terțe în folosință investiția/terenul pe care a fost efectuată investiția cu suprafața de 1,96 ha. Dimpotrivă, dl Berezian D. a reiterat că terenul în discuție, cu suprafața de 1,96 ha, a fost defrișat de GȚ „Berezian Dmitri Vasili" încă în anul 2016, însă Consiliul sătesc Dizghinja nu a atras atenția la această circumstanță în momentul semnării cererii SRL „Gergef-Agro".

Fără a ține cont de explicațiile scrise de mână de conducătorul GȚ „Berezian Dmitri Vasili" în limba rusă, înregistrată de AIPA la 21.04.2018, fiind în cunoștință de cauză că dl Berezian Dmitrii nu cunoaște limba română, AIPA a indicat în Acordul de rambursare benevolă a sprijinului financiar, întocmit în limba română și încheiat cu Intimata/pârâtă GȚ „Berezian Dmitri Vasili" în aceeași zi, 21.04.2018, ceea ce a găsit de cuviință, dar nu ceea ce a solicitat de fapt dl Berezian Dmitrii.

Remarcă că contrar afirmațiilor Apelantei/reclamante AIPA, demersul conducătorului GȚ „Berezian Dmitri Vasilei, înregistrat de AIPA la 21.04.2018 nu

este despre încheierea unui acord de rambursare benevolă a sprijinului financiar, dar despre acordarea sprijinului financiar producătorului agricol SRL "Gergef Agro" fără a lua în calcul porțiunea de teren cu suprafața de 1,969 ha defrișată de GT „Berezian Dmitri Vasili" încă în 2016, în demersul respectiv s-a menționat expres: "Dacă aceasta este imposibil de realizat, eu sunt gata să restitui subvențiile primite pentru 1,969 ha, pentru ca "Gergef Agro" să poată primi subvenții în mărime deplină".

Deci contrar afirmației false a AIPA, în demersul respectiv nu se conține nici măcar o aluzie la intenția conducătorului GȚ „Berezian Dmitri Vasili" de a încheia un acord de rambursare benevolă a sprijinului financiar pentru 1.969 ha în legătură cu necorespunderea/încălcarea criteriilor de eligibilitate sau transmiterea în folosință persoanei terțe a investiție/terenului pe care a fost efectuată investiția cu suprafața de 1,96 ha.

Menţionează că, discrepanța dintre conținutul demersului conducătorului GȚ „Berezian Dmitri Vasili", înregistrat de AIPA la 21.04.2018, întocmit în limba rusă, și conținutul Acordului de rambursare benevolă a sprijinului financiar, încheiat în aceeași zi, 21.04.2018, întocmit în limba română, pe care conducătorul GT „Berezian Dmitri Vasili" nu o posedă, demonstrează, pe de o parte, o mistificare crasă din partea AIPA, iar pe le altă parte, demonstrează discriminarea producătorului agricol pârât GȚ „Berezian Dmitri Vasili", pe criteriu de limbă, și încălcarea prevederilor art. 8 lit. a), lit. g) din Legea cu privire la asigurarea egalității, nr. 121 din 25.05.2015 - în redacția aplicabilă la data semnării Acordul de rambursare benevolă a sprijinului financiar din 21.04.2018.

Or, dl Dmitrii Berezian este vorbitor de limbă găgăuză și rusă, dar nu posedă limba română, iar Apelanta/reclamanta AIPA nu a probat că i-ar fi tradus Intimatei conținutul Acordului de rambursare benevolă a sprijinului financiar din 21.04.2018.

Menționează că producătorul agricol pârât GȚ „Berezian Dmitri Vasili" a fost discriminat pe același criteriu, de limbă, și în momentul semnării Declarației pe propria răspundere din 16 septembrie 2016, întocmită de asemenea doar în limba română, care cuprinde inclusiv angajamentul de a nu înstrăina terenul pe care a fost făcută investiția, deși Regulamentul - așa cum a demonstrat supra, și cum a concluzionat prima instanță de judecată - prevede că obligația/responsabilitatea producătorilor agricoli de a nu înstrăina terenul este valabilă doar în cazul în care

terenul este parte componentă a obiectului investiției, iar în speță, terenul nu este parte a obiectului investiției.

Susţine că este contrară realității și afirmația AIPA expusă în cererea de chemare în judecată din 03 februarie 2020, privind începerea urmăririi penale pe acțiunile pretinse ilegale ale GȚ „Berezian Dmitri Vasile" în baza art. 352[1] alin. (1) CPC, pe faptul unui fals în declarații, deoarece cu mult timp până la întocmirea cererii de chemare în judecată a AIPA din 03 februarie 2020, și anume încă la 01 octombrie 2018, prin Ordonanța Procurorului oficiului Comrat al Procuraturii UTA Găgăuzia a fost încetată urmărirea penală pornită de organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Comrat la 09 iulie 2018 în baza art. 352[1] alin. (1) CPC, pe faptul unui fals în declarații, în legătură lipsa elementelor componenței de infracțiune în acțiunile lui Berezian Dmitrii Vasilevici și s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Berezian Dmitrii Vasilevici.

În opinia intimatului, circumstanțele de fapt și de drept relatate supra, demonstrează că în cadrul raportului juridic material litigios, Intimata/pârâtă GȚ „Berezian Dmitri Vasili" a acționat doar cu bună-credință, în timp ce Apelanta/reclamanta AIPA a acționat cu rea-credință și abuziv, fără a demonstra deschidere și luare în considerare a intereselor Intimatei/pârâte GT „Berezian Dmitri Vasili", reprezentată de fondatorul și conducătorul acesteia dl Dmitrii Berezian, care este vorbitor de limbă găgăuză și rusă, nu posedă limba română, iar AIPA nu a probat că i-ar fi tradus conținutul actelor întocmite în limba română, pe care conducătorul și fondatorul GT „Berezian Dmitri Vasili" le-a semnat bazându-se pe prezumția de bună-credință a Apelantei/reclamante AIPA, care nu i-a explicat dlui Dmitrii Berezian că prin semnarea Declarației pe proprie răspundere, GT „Berezian Dmitri Vasili" și-a asumat inclusiv obligația de a nu înstrăina terenul, deși - reiterează - Regulamentul nu impune asumarea acestei obligații/responsabilități producătorilor agricoli care au solicitat subvenții pentru defrișarea plantațiilor cu termen de exploatare depășit. (f.d. 99-103, vol. II)

În ședința instanței de apel, partea apelantă Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, şi intervenienţii accesorii SRL „Gergef-Agro" şi Primăria s. Dezghingea, fiind legal citate nu s-au prezentat.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Colegiul judiciar a considerat necesar de a examina cauza în lipsa părților care nu s-au prezentat la examinarea cauzei și care au fost legal citați.

5. ***<u>Aprecierea instanţei de apel.</u>***

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces și a materialelor din dosar, Completul de judecată consideră apelul declarat de partea reclamantă ca fondat şi întemeiat, cu necesitatea casării hotărârii instanţei de fond, şi pronunţării unei noi hotărâri de admitere a acţiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Codul de procedură civilă, *Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (l), (2) Cod de procedură civilă, *Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces.*

Din conţinutul celor relatate, Completul de judecată reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Din actele pricinii urmează cu certitudine că, la data de ***05 februarie 2020,*** Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură a depus cerere de chemare în judecată împotriva GŢ „Berezian Dmitrii Vasili", privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei

Judecând cauza în fond prima instanţă, prin hotărârea ***din 01 februarie 2024,*** cererea înaintată Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GŢ „Berezian Dmitrii Vasili", cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro" şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud sediul Comrat consideră că hotărârea primei instanţe este nefondată, afectată de erori materiale, fapt care convinge instanţa de apel în pronunţarea unei decizii de casare a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii*.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) din codul menționat, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că la data de 02 martie 2017 GŢ „Berezian Dmitri Vasili” a beneficiat de subvenție în mărime de 633 964 lei, pentru anul 2016, conform dosarului de subvenționare nr. 1.2-D/1609UT2302, în temeiul Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin HG nr.910 din 25.07.2016. (f.d.13, vol. I)

Potrivit Declaraţiei pe propria răspundere Berezian Dmitri, administratorul GŢ „Berezian Dmitri Vasili”, s-a angajat de a nu înstrăina/transmitere în folosinţă sub nici o formă investiţia supusă subvenţionării, precum şi teremul pe care a fost efectuată investiţia, ... (f.d. 10, vol. I)

Potrivit probelor din dosarul de subvenţionare nr. 1.2-D/1609UT2302, GŢ „Berezian Dmitri Vasili”, a beneficiat de subvenţii pentru defrişarea plantaţiilor viticole de pe terenurile agricole cu suprafața de 63,3964 ha, inclusiv, pe terenurile cu nr. cadastrale *****- 001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190.

Ulterior la data de 31 octombrie 2017 SRL „Gergef-Agro” a depus cererea de solicitare a sprijinului financiar nr. 1.2-D/1710UT5510, prin care a solicitat sprijin

financiar în mărime de 310567.00 lei, conform Măsurii 1, Submăsura 1.2 D „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole” din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG nr. 455 din 21.06.2017, şi anume pentru defrişarea plantaţiei perenă, cu suprafaţa de 31,0567 ha, unde au fost incluse și terenurile cu nr. cadastrale: *****-001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190 cu suprafața totală de 2,1518 ha, terenuri ce au fost subvenţionate anterior pentru anul 2016 proprietarului GŢ „Berezian Dmitri Vasili”.

Astfel ca urmare a controlului AIPA, ultimii au stabilit prin contractul de arendă nr. 09/28 din 30.09.2016, Berezian Dmitri Vasili a dat în arendă către SRL„Gergef-Agro”, pe un termen de 3 ani, mai multe terenuri agricole, inclusiv, terenurile cu numerele cadastrale *****-001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190, asupra cărora ultimul a beneficiat de subvenţie conform dosarului de subvenţionare nr. 1.2-D/1609UT2302. (f.d. 22-24, vol. I)

Potrivit pct. 10 subpct. 3) al Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenţionare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.910 din 25 iulie 2016 (***în continuare Regulament***) *sânt pasibili de subvenţionare producătorii agricoli, care îşi asumă* ***obligaţia/ responsabilitatea de a nu înstrăina şi/sau transmite în folosinţă sub nici o formă investiţia supusă subvenţionării, precum şi terenul pe care a fost efectuată investiţia*** *(cu excepţia moştenirii/succesiunii în drepturi şi obligaţii), de a nu casa, defrişa sau de a menţine plantaţia multianuală în stare fitosanitară necorespunzătoare tehnologiei de producere, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, precum şi să respecte criteriile de eligibilitate în funcţie de măsura/sprijinul accesat.*

Potrivit pct. 15 al Regulamentului *Producătorii agricoli, beneficiari de subvenţii, sânt obligaţi să menţină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani, în caz contrar beneficiarii de subvenţii sânt obligaţi să restituie suma subvenţiei, ţinând cont de coeficientul inflaţiei şi dobânda de întârziere, calculată în condiţiile legii. Termenul de rambursare benevolă a subvenţiei va fi de 30 zile, de la înaintare a solicitării din partea Agenţiei*.

Astfel, cum rezultă din probele materiale pârâtul GŢ „Berezian Dmitri Vasili” fiind beneficiar al subvenţiilor conform Măsurii 1, Submăsura 1.2-D, din Regulament, ultimul nu a respectat prevederile pct. 10 subpct. 3) şi pct. 15 al Regulamentului, fiind transmise terenurile agricole pentru care a beneficiat de subvenţii, în arendă către SRL „Gergef-Agro”.

Deasemenea conform informaţiei la (f.d. 32-34, vol. I) rezultă că la data de 14 decembrie 2018, GŢ „Berezian Dmitri Vasili” a înstrăinat toate terenurile pentru care a beneficiat de subvenţii în baza dosarului de subvenţionare nr. 1.2-D/1710UT5510.

Prin urmare completul de judecată este ferm convins că Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, în speţa dată este îndreptăţită de a solicita restituirea subvenţiilor acordate.

Referitor la alegaţiile părţii intimate că *nu se prevede că beneficiarii de subvenţii sunt obligaţi să restituie suma subvenţiei, dacă în decurs de 5 ani de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar vor înstrăina terenul defrişat de plantaţii viticole cu termen de exploatare depăşit. Dimpotrivă, potrivit normei precitate, producătorii agricoli sunt obligaţi să restituie suma subvenţiei, doar dacă nu menţin în vigoare criteriile de eligibilitate,* completul de judecată le găseşte eronate, or norma pct. 15 al Regulamentului expres prevede că *beneficiarii de subvenţii, sânt obligaţi să menţină în vigoare criteriile de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani,* iar norma pct. 10 subpct. 3) din Regulament expres indică că *sânt pasibili de subvenţionare producătorii agricoli, care îşi asumă obligaţia/ responsabilitatea de a nu înstrăina şi/sau transmite în folosinţă sub nici o formă investiţia supusă subvenţionării,* ***precum şi terenul pe care a fost efectuată investiţia***.

După cum rezultă din probele materiale pârâtul GŢ „Berezian Dmitri Vasili” a beneficiat de subvenţii pentru defrişarea culturii viticole de pe terenurile cu numerele cadastrale: *****,003-007, 016, 020, 024, 029, 039, 044, 049, 052, 053, 059, 060, 067, 074, 076, 078, 120, 141, 143, 146, 153, 175, 179, 180, 182-184, 187, 197, 214, 216-218, 226, 235, 241, 243, 249, 253, 254, 269, 274, 275;

*****,001-023, 025-027, 029-033, 036-043, 048-057, 059-066, 068-072, 074-079, 081-100, 103-108, 111-134, 136-137, 139, 141-181, 184, 186, 191, 192, 194, 197-205, 207-219, 222-245, 248-255, 258-274;

*****,001, 049, 064, 102, 108, 128, 135-137, 140, 161, 190;

*****,003, 004, 018, 019, 020, 022, 023, 025;

*****,007-012, 028, 034-036, 042, 043, 048, 049, 053, 054, 061, 064, 065, 076;

*****,030, 031, 075, 099, 100, 221, 222, 083; *****, 015, 016.

Ulterior în termenul de restricţie de 5 ani de la depunerea cererii adică din data de 16.09.2016, ultimul transmite în arendă o parte din terenuri la data de 30 septembrie 2016, iar cealaltă parte o înstrăinează la data de 14 decembrie 2018, încălcând astfel prevederile pct. 10 subpct. 3) şi pct. 15 al Regulamentului.

Referitor la alegaţiile intimatului că *Intimata/pârâtă GȚ "Berezian Dmitri Vasili" nu poate fi sancționată în temeiul pct. 15 din Regulament, deoarece criteriul de eligibilitate indicat în pct. 10 subpct. 3 și subpct.8) lit. c) din Regulament - obligația de a nu înstrăina terenul pe care a fost efectuată investiția, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament - nu se referă la submăsura 1.2. "defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole", ci "doar la defrișarea și a înființarea plantațiilor de culturi aromatice" din submăsura 1.2. Or, reiterează GȚ "Berezian Dmitri Vasili" nu a primit subvenții pentru "defrișarea și înființarea plantațiilor de culturi aromatice", dar exclusiv pentru defrișarea plantațiilor multianuale, viticole cu termen de exploatare expirat,* completul de judecată le găseşte nefondate, or prevederile pct. 15 al Regulamentului se referă la toate tipurile de subvenţii, iar pct. 10 subpct 3) se referă expres la cauza lui GȚ "Berezian Dmitri Vasili", care avea obligaţia legală de a respecta condiţiile şi prevederile Regulamentului.

Prin urmare, completul de judecată găseşte fondată cerinţa părţii reclamante privind încasarea din contul pârâtului a sumei de 614274 lei cu titlu de restituire a subvenţiilor.

Referitor la cerinţa părţii reclamante cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516, 42 lei, completul de judecată le găseşte fondate pe următoarele temeiuri de fapt şi de drept.

După cum rezultă din norma pct. 15 al Regulamentului, în caz de nemenţinere în vigoare a criteriilor de eligibilitate de la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar în decurs de 5 ani, beneficiarii de subvenţii sânt obligaţi să restituie suma subvenţiei, ţinând cont de coeficientul inflaţiei şi **dobânda de întârziere**, calculată în condiţiile legii. Termenul de rambursare benevolă a subvenţiei va fi de 30 zile, de la înaintare a solicitării din partea Agenţiei.

Potrivit art. 942 alin. (1) şi (2) Cod civil *(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. (2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.*

Din probele materiale rezultă că Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură prin notificarea nr. 843/07 din 08.11.2019 a solicitat pârâtului GŢ "Berezian Dmitri Vasili", restituirea integrală a subvenţiei acordate în mărime de 614274 lei. (36-40, vol. I)

În condiţiile expuse completul de judecată este solidar cu poziţia reclamantului că dobânda de întârziere pentru restituirea subvenţiilor în mărime de 614274 lei pentru perioada 12.11.2019-03.02.2020 constituie 21516,42 lei, admiţând ca fiind veridică şi fondat calculul prezentat la (f.d. 35, vol. I), iar în speţă instanţa de apel va admite şi această cerinţă a părţii reclamante ca fiind fondată şi întemeiată.

Potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă *Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.*

Având în vedere admiterea cererii de apel şi admiterea acţiunii părţii reclamante integral, şi faptul că reclamantul prin efectul Legii este scutit de la plata taxei de stat atât la înaintarea acţiunii în instanţa de fond cât şi în instanţa de apel, completul de judecată ajunge la concluzia dispunerii încasării din contul pârâtului GŢ "Berezian Dmitri Vasili" în beneficiul statului a taxei de stat pentru înaintarea acţiunii în instanţa de fond în sumă de 19623,68 lei şi pentru înaintarea cererii de apel în sumă de 16680,13 lei.

Din considerentele menţionate și având în vedere faptul, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele pricinii şi aceasta a dat o apreciere eronată probelor prezentate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de reprezentantul reclamantului Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură Calineac Oleg și de a casa hotărârea primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care va admite acțiunea înaintată de Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GŢ „Berezian Dmitrii Vasili”, cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), art.art.386-390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de reprezentantul reclamantului Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură Calineac Oleg.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din data de 01 februarie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GŢ „Berezian Dmitrii Vasili”, cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

Se admite acțiunea înaintată de Agenţia de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură către GŢ „Berezian Dmitrii Vasili”, cu participarea intervenienţilor accesorii SRL „Gergef-Agro” şi Primăria s. Dezghingea UTA Găgăuzia, privind restituirea subvenţiilor în sumă de 614274 lei şi încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 21516,42 lei.

Se încasează din contul GŢ „Berezian Dmitrii Vasili” în beneficiul Agenţiei de Intervenţie şi Plăţi pentru Agricultură, suma de 614274 lei (şase sute paisprezece mii două sute şaptezeci şi patru) cu titlu de restituire a subvenţiilor şi suma de 21516,42 lei (douăzeci şi una mii cinci sute şaisprezece lei, 0,42 bani) cu titlu de dobândă de întârziere.

Se încasează din contul GŢ „Berezian Dmitrii Vasili” în beneficiul statului taxa de stat pentru înaintarea cererii de chemare în judecată în sumă de 19623,68 lei (nouăsprezece mii şase sute douăzeci şi trei lei 68 bani) şi taxa de stat pentru înaintarea cererii de apel în sumă de 16680,13 lei (şaisprezece mii şase sute optzeci lei, 0,13 bani), de a cărui plată reclamantul/apelant este scutit la înaintarea acţiunii cât şi apelului în instanţele judecătoreşti.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Președinte de şedinţă, judecător:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Colev Grigori	Hudoba Valeri